

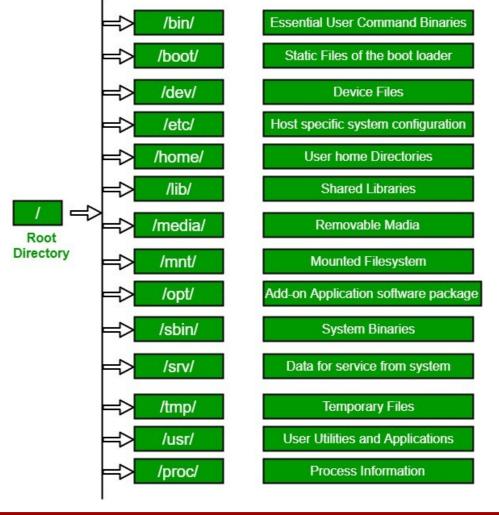
GNU/Linux 101

File Hierarchy


```
AUCC - LINUX101:/$ ls -la
total 2097264
drwxr-xr-x
           24 root root
                                4096 Eki 12 14:24
drwxr-xr-x
            24 root root
drwxr-xr-x
             2 root root
                                          5 20:51 bin
drwxr-xr-x
             4 root root
                                4096 Eki 12 14:25 boot
                                4096 Ağu 28 13:26 cdrom
drwxrwxr-x
             2 root root
drwxr-xr-x
                                    Eki 13
                                             2019 dev
            20 root root
drwxr-xr-x 124 root root
                               12288 Eki 12 14:26 etc
drwxr-xr-x
             3 root root
                                    Ağu 28 13:29 home
Lrwxrwxrwx
            1 root root
                                         5 20:51 initrd.img -> boot/initrd.img-4.15.0-65-generic
                                  33 Eki 12 14:24 initrd.img.old -> boot/initrd.img-4.15.0-58-generic
lrwxrwxrwx
             1 root root
drwxr-xr-x
            21 root root
                                4096 Ağu 28 13:41 lib
drwxr-xr-x
                                4096 Tem 25 2018 lib64
             2 root root
drwx-----
             2 root root
                               16384 Ağu 28 13:24 lost+found
                                4096 Ağu 28 14:29 media
drwxr-xr-x
             3 root root
drwxr-xr-x
             2 root root
                                4096 Tem 25
                                             2018 mnt
drwxr-xr-x
             3 root root
                                4096 Eyl 19 23:29 opt
dr-xr-xr-x 286 root root
                                   0 Eki 13
                                            2019 proc
                                4096 Eyl 19 23:13 root
drwx-----
            10 root root
drwxr-xr-x
            28 root root
                                 800 Eki 13 20:11 run
drwxr-xr-x
             2 root root
                               12288 Eki
                                          8 20:58 sbin
drwxr-xr-x 13 root root
                                4096 Evl 15 16:21 snap
                                4096 Tem 25
drwxr-xr-x
             2 root root
                                             2018 STV
             1 root root 2147483648 Ağu 28 13:24 swapfile
            13 root root
                                   0 Eki 13
                                             2019 sys
dr-xr-xr-x
drwxrwxrwt
            18 root root
                                4096 Eki 13 20:15
drwxr-xr-x
            10 root root
                                4096 Tem 25
                                             2018 usr
drwxr-xr-x
            14 root root
                                             2018 var
                                            20:51 vmlinuz -> boot/vmlinuz-4.15.0-65-generic
LEWXEWXEWX
             1 root root
```


/ Kök Dizini (Root)

• En üst dizin

/home Home dizini

- Kullanıcılar bulunur.
- Örn *home/*berkay
- ~ kullanıcının home dizinini ifade eder.
- Örn \$cd ~/Desktop

/media Media dizini

- Çıkarılabilir aygıtlar burada bulunur.
- (HDD USB gibi)

/var Variable Dizini

- Veritabanı dosyaları gibi birçok değişken tutulur.
- System kernel logları ve birçok log burada tutulur.

/root Root(Admin) Dizini

- Yöneticinin home dizinidir.
- Yetki gerektirir

Permissions(İzinler)

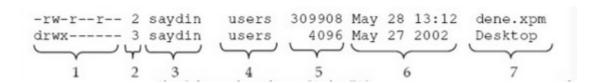


```
AUCC - LINUX101:/$ ls -la
total 2097264
drwxr-xr-x
           24 root root
                                4096 Eki 12 14:24
drwxr-xr-x
            24 root root
drwxr-xr-x
             2 root root
                                          5 20:51 bin
drwxr-xr-x
             4 root root
                                4096 Eki 12 14:25 boot
                                4096 Ağu 28 13:26 cdrom
drwxrwxr-x
             2 root root
drwxr-xr-x
                                    Eki 13
                                             2019 dev
            20 root root
drwxr-xr-x 124 root root
                               12288 Eki 12 14:26 etc
drwxr-xr-x
             3 root root
                                    Ağu 28 13:29 home
Lrwxrwxrwx
            1 root root
                                         5 20:51 initrd.img -> boot/initrd.img-4.15.0-65-generic
                                  33 Eki 12 14:24 initrd.img.old -> boot/initrd.img-4.15.0-58-generic
lrwxrwxrwx
             1 root root
drwxr-xr-x
            21 root root
                                4096 Ağu 28 13:41 lib
drwxr-xr-x
                                4096 Tem 25 2018 lib64
             2 root root
drwx-----
             2 root root
                               16384 Ağu 28 13:24 lost+found
                                4096 Ağu 28 14:29 media
drwxr-xr-x
             3 root root
drwxr-xr-x
             2 root root
                                4096 Tem 25
                                             2018 mnt
drwxr-xr-x
             3 root root
                                4096 Eyl 19 23:29 opt
dr-xr-xr-x 286 root root
                                   0 Eki 13
                                            2019 proc
                                4096 Eyl 19 23:13 root
drwx-----
            10 root root
drwxr-xr-x
            28 root root
                                 800 Eki 13 20:11 run
drwxr-xr-x
             2 root root
                               12288 Eki
                                          8 20:58 sbin
drwxr-xr-x 13 root root
                                4096 Evl 15 16:21 snap
                                4096 Tem 25
drwxr-xr-x
             2 root root
                                             2018 STV
             1 root root 2147483648 Ağu 28 13:24 swapfile
            13 root root
                                   0 Eki 13
                                             2019 sys
dr-xr-xr-x
drwxrwxrwt
            18 root root
                                4096 Eki 13 20:15
drwxr-xr-x
            10 root root
                                4096 Tem 25
                                             2018 usr
drwxr-xr-x
            14 root root
                                             2018 var
                                            20:51 vmlinuz -> boot/vmlinuz-4.15.0-65-generic
LEWXEWXEWX
             1 root root
```


AUCT

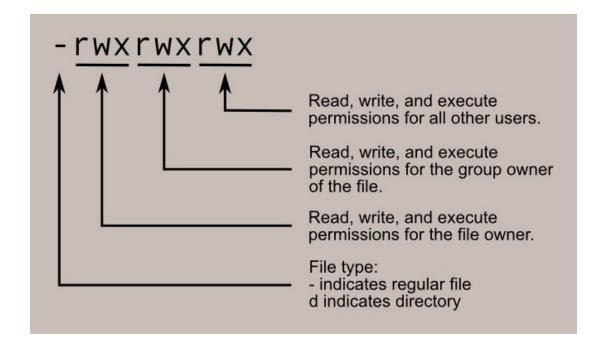
- 2. O dosya ya da dizine bağlı bağlantı sayısı
- 3. Dosya sahibi
- 4. Dosya sahibinin bulunduğu grup
- 5. Boyutu (bytes)
- 6. Değiştirilme tarihi
- 7. Dosya ismi

İzin kodları?

- Her bir boşluk için izin varsa 1 yoksa 0 yazılır.
- Örn rw-rwxrwx = 110 111 111 = 677
- r-r-x-w-= ?
- Herkese izin vermek için?
- Kimseye izin verilmeyen bir dosya ?

İzin kodları?

- Herkese izin vermek için → 777
- Kimseye izin verilmeyen bir dosya → Mümkündür, 000

Peki izin nasıl verilir?

- \$chmod <izin kodu> dosya ismi
- Örn \$chmod 777 patates

Kısa bir deneme-tekrar

- \$cd /
- / içindeyken ~ kullanarak Desktop içine sebzeler klasörü oluşturun ve içine de domates.txt oluşturun.(cd kullanmadan)
- **ls** ile oluşup oluşmadığını kontrol edin.
- **domates.txt** deki tüm yetkileri kaldırın. Hepsi "----" olsun.
- **cd** ile o klasöre gidip **domatesi** silelim.(Dikkat!)

Kısa bir deneme-cevap

- \$cd /
- Sırayla:
- mkdir ~/Desktop/sebzeler
- touch ~/Desktop/sebzeler domates.txt
- ls ~/Desktop/sebzeler
- chmod 000 ~/Desktop/sebzeler
- cd ~/Desktop/sebzeler
- sudo rm domates.txt

rm somefile
omefile: Permission denied
sudo rm somefile

Terminalde Eğlenceli İşler

- touch dosyaadı{1,2,3}
- mkdir klasöradı{1,2,3}
- touch dosyaadı{1..5}
- rm,ls,mv
- * ve?

Find Komutu

- Dosya aramak için kullanılır
- \$man find

Find Komutu

- -name,iname,type,!
- Örn \$find /home -name aucc.txt

AND parametresi &&

- Yazılan iki işlemi de sırayla yapar
- Örn \$ls / && echo -e "\n" && ls ~/Desktop

•

- Yazılan iki işlemi de yapar ama exit code beklemez.
- Örn ls /root; echo -e "\n"; ls ~/Desktop
- ls /root && echo -e "\n" && ls ~/Desktop

|| Veya Operatörü

- Yazılan iki işlemi de yapar ama exit code bekler.
- Örn ls ~/Desktop || ls /root
- Ls root || ls ~/Desktop

<,>,> Operatörleri

- Dosyalardan okuyup input olarak almak ya da çıkan outputu dosyaya yazmak için kullanılır
- Örn man ls > deneme.txt
- \$echo "en alttayım" >> deneme.txt

Pipe

• Bir komutun outputunu diğerine input olarak vermeyi sağlar

Örn \$cat salatalık | less

Daha Fazla Komut

grep

- Aramak için kullanılan bir komut.
- grep <aranacak kelime> <dosya ismi>
- Örn \$grep "is" file.txt

→ \$man grep

Option	Function
-V	Shows all the lines that do not match the searched string
-C	Displays only the count of matching lines
-n	Shows the matching line and its number
-i	Match both (upper and lower) case
-[	Shows just the name of the file with the string

cut

- Sonucu kesmeyi sağlar
- cut <parametre> <dosya ismi>
- Örn \$cut -c 1,2,3 file.txt

→ \$man cut

cut

• -b(bytes) , -c(chars) , -d(delimiter), - f(specify)

→ \$man cut

sort

- Sıralamak için kullanılır
- sort <dosya ismi>
- Örn \$sort file.txt

→ \$man sort

sort

Option	Function
-r	Reverses sorting
-n	Sorts numerically
-f	Case insensitive sorting

head

- Belirlenen kadar ilk n satırı yazdırır
- Default 10 satır
- Örn \$head -n 5 file.txt

tail

- Belirlenen kadar son n satırı yazdırır
- Default 10 satır
- Örn \$tail -n 5 file.txt

Filtrelemek

- Komutları pipelayarak spesifik bir şeyleri arayabiliriz.
- Mesela içinde a harfi geçen tüm kelimeleri alfabetik sırayla yazdırmak gibi.

- IsimListesi dosyası içinde
- "e" ve "a" harfleri bulunmayan halinin ters sıralanmış halindeki ilk isim(sadece isim-soy isim değil)?

Sticker Ödüllü Yarışma

• "e" ve "a" harfleri bulunmayan halinin ters sıralanmış halindeki ilk isim(sadece isim-soy isim değil)?

• \$grep -v -i "e" isimListesi.txt | grep -iv "a" | sort -r | head -n 1 | cut -d " " -f1

Kelime "Young"

